ARREST VAN HET HOF (TWEEDE KAMER)
VAN 19 MAART 1975 [1]

F. Gillet
tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

Zaak 28-74

Samenvatting

1. *Ambtenaren — Verkregen rechten — Ontstaan — Voorwaarden — Statutaire oorsprong*
2. *Ambtenaren — Beëindiging van de dienst — Ambtenaren van de rangen A1 en A2 onder de regeling van het EGKS-Statuut van 1956 — Geldelijke voordelen — Wettigheid*
   (Verordening nr. 2530/72, art. 5)
3. *Ambtenaren — Bezoldiging — Betaling — Andere valuta dan de Belgische frank — Devaluatie — Artikel 63 van het Ambtenarenstatuut — Wettigheid*

1. De rechtsband tussen een ambtenaar en de administratie is statutair en niet contractueel van aard; de ambtenaar kan zich in ieder geval slechts op een verkregen recht beroepen, indien het betrokken rechtscheppend feit zich heeft voorgedaan onder de werking van een bepaald Statuut, dat voorafging aan de wijziging waartoe het communautair gezag heeft besloten.

2. De voordelen die in artikel 5 van verordening nr. 2530/72 zijn voorbehouden aan ambtenaren die onder de regeling van het EGKS-Personeelsstatuut van 1956 de rang A1 of A2 bekleedden, zijn eenvoudig overgenomen uit het Statuut van 1962 en kunnen bijgevolg niet discriminerend worden geacht.

3. Zo het aan de Raad staat om het Statuut aan de economische realiteit aan te passen en bijgevolg het middel te zoeken ter verlichting van het eventuele nadeel voor ambtenaren die woonachtig zijn in een land waarvan de valuta aanmerkelijk is gedevalueerd, kan zulks toch niet de onwettigheid meebrengen van de huidige tekst van artikel 63, noch bijgevolg de niet-toepasselijkheid daarvan in de zin van artikel 184 EEG-Verdrag.

In de zaak 28-74

F. GILLET, voormalig directeur-generaal bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen, ten deze vertegenwoordigd door G. Antonelli en F. Satta,

1 — Procestaal: Italiaans.

advocaten te Rome, en domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van L. Dupong, advocaat aldaar, 14/A, rue des Bains,

verzoeker,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur G. Pincherle, en domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij P. Lamoureux, juridisch adviseur van de Commissie, 4, boulevard Royal,

verweerster,

betreffende verzoek tot vaststelling van verzoekers aanspraak op berekening van de vergoedingen wegens ontslag om redenen van dienstbelang op basis van artikel 42 van het EGKS-Personeelsstatuut van 1956 en op omrekening van de hem als vergoeding uitgekeerde bedragen op basis van de werkelijke pariteit tussen de Belgische frank en de Italiaanse lire op de dag van betaling,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt: A. J. Mackenzie Stuart, Kamerpresident (rapporteur), H. Kutscher en M. Sørensen, Rechters,

Advocaat-Generaal: H. Mayras
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de feiten en de tijdens de schriftelijke behandeling door partijen voorgedragen argumenten kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

F. Gillet kwam op 15 januari 1962, na de inwerkingtreding met terugwerkende kracht van het Ambtenarenstatuut 1962, bij de Hoge Autoriteit van de EGKS in dienst in de rang A4, tweede salaristrap.

Op grond van 's Raads verordening nr. 2530/72, in werking getreden op 6 december 1972, tot vaststelling van de bijzondere tijdelijke maatregelen betreffende de aanwerving van ambtenaren van de Europese Gemeenschappen ingevolge de toetreding van nieuwe Lid-Staten, alsmede betreffende de beëindiging van de dienst van ambtenaren van deze Gemeenschappen (PB 1972, nr. L 272, blz. 1) vroeg verzoeker om beëindiging van de dienst overeenkomstig de voorwaarden dier verordening; de Commissie ging hiermee accoord. De beëindiging van de dienst werd vastgesteld op 1 april 1973.

Het Directoraat-generaal Personeelszaken bepaalde vervolgens de vergoeding waarop verzoeker recht had overeenkomstig de artikelen 1, 2 en 3 van verordening nr. 2530/72.

Naast deze methode tot vaststelling van de maandelijkse vergoeding kent verordening nr. 2530/72 nog twee andere — veel voordeliger — methoden om de vergoeding te berekenen.

Artikel 5, lid 1, dier verordening bepaalt dat voormalige EGKS-ambtenaren, met uitzondering van hen die vóór 1 januari 1962 in het kader van het EGKS-Statuut de rang A1 of A2 bekleedden, kunnen verzoeken dat hun financiële aanspraken worden vastgesteld op grond van de bepalingen van artikel 34 van het EGKS-Statuut en artikel 50 van het Algemeen Reglement van de EGKS. De gunstigste regeling is die van artikel 5, lid 2, welke van toepassing is op ambtenaren die vóór 1 januari 1962 in het kader van het EGKS-Statuut de rang A1 of A2 bekleedden; zij kunnen verzoeken dat hun financiële aanspraken worden vastgesteld op basis van het bepaalde in artikel 42 van het EGKS-Statuut.

Bij al deze drie berekeningsmethoden blijven de voorwaarden van artikel 3, leden 3, 5, 6, 7, vijfde alinea, en 8 echter van toepassing. Lid 3 bepaalt de valuta waarin de vergoeding wordt betaald en de daarop toe te passen aanpassingscoëfficiënt door te verwijzen naar artikel 63 van het Statuut dat op zijn beurt verwijst naar de pariteiten van het Internationaal Monetair Fonds, die op 1 januari 1965 golden.

Gillet diende een klacht in tegen de vaststelling van zijn vergoeding, betogende dat in casu de regeling van artikel 42, subsidiair van artikel 34 van het Algemeen Reglement-EGKS van toepassing was. Voorts verzocht hij om betaling van zijn salaris in Italiaanse lires op basis van de werkelijke wisselkoers en niet op die van de oude monetaire pariteit van 1965.

Bij nota van 7 februari 1974 besloot de Commissie voor de berekening van de vergoeding artikel 34 van het oude EGKS-Statuut toe te passen. De Commissie aanvaardde daarmee verzoekers stelling dat hij onder het oude EGKS-Statuut in dienst was getreden.

Op 3 mei 1974 stelde verzoeker het onderhavige beroep in.

De schriftelijke behandeling heeft een normaal verloop gehad.

Het Hof, Tweede Kamer, heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

Verzoeker concludeert dat het den Hove behage:

1. nietig te verklaren de nota van 7 februari 1974 waarbij:
   a) werd afgewezen verzoekers aanspraak op berekening van de vergoeding wegens ontslag om redenen van dienstbelang volgens artikel 42 van het EGKS-Statuut van 1956;
   b) werd bepaald dat het bedrag der vergoeding zou worden omgerekend op basis van de officiële pariteiten zoals op 1 januari 1965 aanvaard door het Internationaal Monetair Fonds;
2. nietig of niet van toepassing te verklaren artikel 5, lid 1, en zo nodig lid 2, van verordening nr. 2530/72, voor zover daarbij ten onrechte wordt gediscrimineerd tussen ambtenaren die vóór en na 1962 in dienst waren, alsmede artikel 99 van het EGKS-Statuut van 1962;
3. rechtdoende in volle omvang te verstaan dat de Commissie is gehouden verzoekers pensioen, en in afwachting daarvan diens vergoedingen, te berekenen op basis van artikel 42 van het EGKS-Statuut van 1956 en hem in Italië te crediteren voor de bedragen die hem in ieder geval toekomen tegen de officiële wisselkoers op de dag van betaling.

Verweerster concludeert dat het den Hove behage:

1. het beroep ongegrond te verklaren;
2. verzoeker te verwijzen in de kosten van het geding.

III — Middelen en argumenten van partijen

Overzicht van de betrokken bepalingen

Artikel 34 van het EGKS-Statuut van 1956 bepaalt dat de op wachtgeld gestelde ambtenaren

„gedurende twee jaar recht hebben op een maandelijkse vergoeding ten bedrage van de bezoldiging overeenkomstig de bepalingen van artikel 47, sub 1, en gedurende twee jaar op een vergoeding ten bedrage van de helft van bovenbedoelde bezoldiging.

Na vier jaar op wachtgeld te zijn geweest, wordt aan deze ambtenaren een evenredig pensioen uitgekeerd, overeenkomstig de voorwaarden van de pensioenregeling."

Artikel 42 van genoemd Statuut bepaalt voor het geval van ontslag om redenen van dienstbelang:

„Iedere ambtenaar in de rangen 1 tot en met 3 kan om redenen van dienstbelang worden ontslagen.

Dit ontslag heeft niet het karakter van een disciplinaire maatregel.

De ambtenaar, die op deze gronden van zijn post wordt ontheven en niet in de hem toekomende rang in een tot zijn categorie of bijzondere groep behorende andere post wordt geplaatst, ontvangt gedurende drie jaar een maandelijkse vergoeding ten bedrage van de bezoldiging volgens het in artikel 47, sub 1, bepaalde.

Na het verstrijken van deze periode komt hij in aanmerking voor een pensioen, gelijk aan dat, waarop hij op zestigjarige leeftijd recht zou hebben gehad, indien hij op die leeftijd het dubbele aantal dienstjaren had gemaakt van die, welke op het tijdstip van zijn pensionering in aanmerking konden worden genomen.

Dit totale aantal pensioenjaren kan echter niet meer bedragen dan het aantal pensioenjaren, dat deze ambtenaar zou hebben gemaakt, indien hij zijn werkzaamheden tot aan de zestigjarige leeftijd zou hebben verricht."

Artikel 99 van de overgangs- en slotbepalingen van het EGKS-Ambtenarenstatuut 1962 bepaalt onder meer:

„De in artikel 93 bedoelde ambtenaar op wie de bepalingen van artikel 41 worden toegepast, kan de wens te kennen geven dat zijn geldelijke aanspraken aan de hand van de bepalingen van artikel 34 van het oude personeelsstatuut van de EGKS en artikel 50 van het algemeen reglement worden bepaald.

De ambtenaar op wie de bepalingen van artikel 50 worden toegepast en die ten tijde van de inwerkingtreding van dit statuut een ambt bekleedt in de rangen 1 of 2 volgens het oude personeelsstatuut van de EGKS, kan de wens te kennen geven dat zijn geldelijke aanspraken aan de hand van de bepalingen van artikel 42 van het oude personeelsstatuut van de EGKS worden geregeld."

Artikel 50 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen bepaalt:

„De ambtenaar die een ambt bekleedt in de rangen A1 en A2, kan bij besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag om redenen van dienstbelang van zijn ambt worden ontheven."

Artikel 1 van bijlage IV van dit Statuut bepaalt:

„De ambtenaar op wie de artikelen 41 of 50 van het statuut wordt toegepast heeft recht:

a) gedurende drie maanden, op een maandelijkse vergoeding gelijk aan zijn basissalaris;

b) gedurende een bepaalde tijd, berekend naar gelang van zijn leeftijd en diensttijd, volgens de in lid 3 opgenomen tabel, op een maandelijkse vergoeding gelijk aan:

— 85 % van zijn basissalaris over de 4e tot en met de 6e maand,

— 70 % van zijn basissalaris gedurende de daaropvolgende vijf jaar, en daarna,

— 60 % van zijn basissalaris.

Het recht op deze vergoeding eindigt op de dag waarop de ambtenaar de 60-jarige leeftijd bereikt.

Na deze leeftijd en ten hoogste tot de leeftijd van 65 jaar, behoudt de ambtenaar evenwel deze vergoeding, zolang hij het maximale percentage van het ouderdomspensioen nog niet heeft bereikt.

Het in dit artikel bedoelde basissalaris is het basissalaris dat wordt vermeld in de in artikel 66 van het statuut bedoelde tabel, die van kracht is op de eerste dag van de maand waarvoor de vergoeding moet worden vastgesteld."

Verordening nr. 2530/72 van de Raad, in werking getreden op 6 december 1972, bepaalt in artikel 1:

„Tot en met 31 december 1973 kan, in afwijking van artikel 4, tweede en derde alinea, artikel 27, derde alinea, artikel 28, sub d), en artikel 29 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, in vacatures worden voorzien door de aanstelling van onderdanen van de nieuwe Lid-Staten van de Gemeenschappen, binnen de grenzen van de begrotingsposten welke hiertoe in de lijst van het aantal ambten zijn gereserveerd of door de toepassing van de in deze verordening neergelegde maatregel tot beëindiging van de dienst beschikbaar zijn gekomen.

Er kan evenwel voor dezelfde periode en onder dezelfde voorwaarden als in de vorige alinea, in vacatures in de rangen A1 en A2 worden voorzien door de aanstelling van onderdanen van de oorspronkelijke Lid-Staten."

Artikel 2, lid 1, bepaalt:

„Om redenen van dienstbelang zijn de Instellingen van de Gemeenschappen tot

en met 30 juni 1973 gemachtigd, ten einde rekening te houden met de behoeften ingevolge de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van nieuwe Lid-Staten, ten aanzien van hun ambtenaren in de rangen A1 tot en met A5 maatregelen te nemen tot beëindiging van de dienst in de zin van artikel 47 van het Statuut, overeenkomstig onderstaande bepalingen".

Artikel 3, lid 1, bepaalt:

„De ambtenaar die wordt getroffen door de in artikel 2, lid 1, bedoelde maatregel, heeft recht:

a) gedurende een jaar op een maandelijkse vergoeding gelijk aan zijn laatste bezoldiging;

b) gedurende een periode, berekend op grond van de in lid 2 opgenomen tabel, op een maandelijkse vergoeding gelijk aan:

— 80 % van zijn basissalaris gedurende de 30 volgende maanden

— 70 % van zijn basissalaris voor de periode daarna.

Het recht op deze vergoeding eindigt uiterlijk op de dag waarop de ambtenaar de leeftijd van 65 jaar bereikt. Wanneer de ambtenaar vóór het bereiken van de 65-jarige leeftijd aanspraak heeft verworven op het maximumpensioen kan hij de vergoeding blijven ontvangen tot het einde van de maand waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt. Het basissalaris dat in aanmerking moet worden genomen voor de vaststelling van de in dit lid bedoelde vergoedingen is het salaris dat van kracht is op de eerste dag van de maand waarover de vergoeding moet worden vastgesteld."

Artikel 3, lid 3, bepaalt:

„Op de in lid 1 bedoelde vergoeding wordt de aanpassingscoëfficiënt toegepast die overeenkomstig artikel 82, lid 1, tweede alinea, van het Statuut is vastgesteld voor het land van de Gemeenschappen waar de betrokkene aantoont zich te hebben gevestigd.

Indien de betrokkene zich buiten de landen der Gemeenschappen vestigt, wordt de voor België geldende aanpassingscoëfficiënt op de vergoeding toegepast.

De vergoeding wordt uitgedrukt in Belgische franken. Zij wordt betaald in de valuta van het land waar de betrokkene is gevestigd.

De vergoeding, uitbetaald in een andere valuta dan de Belgische frank, wordt berekend op basis van de pariteiten zoals bedoeld in artikel 63, derde alinea, van het Statuut."

Artikel 5, lid 1, bepaalt:

„De in de laatste alinea van artikel 2 van verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68, alsmede in artikel 102, lid 5, van het Statuut bedoelde ambtenaren, met uitzondering van hen die vóór 1 januari 1962 in het kader van het Personeelsstatuut van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal de rang A1 of A2 bekleedden en op wie de in artikel 2, lid 1, bedoelde maatregelen worden toegepast kunnen verzoeken dat hun financiële aanspraken worden vastgesteld op grond van de bepalingen van artikel 34 van het Personeelsstatuut van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en van artikel 50 van het Algemeen Reglement van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal."

Artikel 5, lid 2, bepaalt:

„Ambtenaren die vóór 1 januari 1962 in het kader van het Personeelsstatuut van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal de rang A1 of A2 bekleedden en op wie de in artikel 2, lid 1, bedoelde maatregelen worden toegepast, kunnen verzoeken dat hun financiële aanspraken worden vastgesteld op grond van de bepalingen van artikel 42 van het Personeelsstatuut van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal."

Artikel 63 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen bepaalt:

„De bezoldiging van de ambtenaar wordt uitgedrukt in Belgische franken.

Zij wordt uitbetaald in de valuta van het land waar de ambtenaar zijn functie uitoefent.

De bezoldiging, uitbetaald in een andere valuta dan de Belgische frank, wordt berekend op basis van de pariteiten zoals door het Internationaal Monetair Fonds aanvaard, die op 1 januari 1965 van kracht waren."

Samenvatting van de middelen en argumenten

A — *Ten aanzien van het eerste onderdeel* (verzoek de vergoedingen te berekenen op basis van artikel 42 van het EGKS-Statuut van 1956)

Verzoeker draagt twee middelen voor tegen de weigering van de Commissie om aan zijn verzoek te voldoen:

— overschrijding van bevoegdheid wegens ongelijkheid van behandeling,

— overschrijding van bevoegdheid wegens schending van de contractuele overeenkomsten.

Ten aanzien van het eerste middel

Volgens verzoeker bevat verordening nr. 2530/72 uiteenlopende bepalingen voor ambtenaren in de zelfde rang; dit moet tot nietigverklaring van de bestreden beslissing leiden wegens veronachtzaming van artikel 5, leden 1 en 2, voor zover deze ongelijkheid van behandeling daarin is neergelegd.

Verzoeker wijst op het uitzonderlijk karakter van het systeem van verordening nr. 2530/72 in het kader van de regeling over ontheffing van het ambt om redenen van dienstbelang.

Hoewel verordening nr. 2530/72 formeel uitgaat van de wezenlijke gelijkheid van de posities der ambtenaren in de rangen A1 tot en met A5 door in artikel 2 een gelijke behandeling voor alle ambtenaren in die rangen voor te schrijven, geeft zij in artikel 5 voor de oud EGKS-ambtenaren twee verschillende regelingen: enerzijds voor de onder de oude regeling van het EGKS-Statuut aangenomen ambtenaren en anderzijds een veel gunstiger voor degenen die vóór 1 januari 1962 de rang A1 of A2 bekleedden.

Tegen dit onderscheid nu komt verzoeker op met de stelling dat hij dezelfde mogelijkheid moet hebben als de ambtenaren die onder het oude personeelsstatuut de rang A1 of A2 bekleedden, hoewel hij zelf eerst op 1 augustus 1965 de rang A2 had bereikt.

Ten aanzien van het tweede middel

Verzoeker betoogt dat hij het recht had te verzoeken artikel 42 van het oude EGKS-Statuut op hem toe te passen, daar hij bij beëindiging van de dienst de rang A1 had.

Daar de bepalingen van het oude EGKS-Statuut in een arbeidsovereenkomst waren opgenomen, konden zij niet in hun geheel eenzijdig worden gewijzigd.

Vooropgesteld dat hij onder de regeling van het Statuut van 1956 viel, was het niet meer mogelijk hem de toepassing van artikel 42 te onthouden met de arbitraire overweging dat hij op 31 december 1962 noch A1 noch A2 was.

Verzoeker betwist niet dat naar positief recht artikel 99 van de overgangsbepalingen de reikwijdte van artikel 42 beperkt tot de ambtenaren die op 1 december 1962 de rang A1 of A2 bekleedden, maar volgens hem mag artikel 99 niet los worden gezien van artikel 92.

Artikel 99 kan niet door de uitdrukkelijke verwijzing naar de ambtenaren die op 31 december 1961 de rang A1 of A2 hadden, de contractuele rechten aantasten van hen die later A1 of A2 zijn geworden, want anders zou artikel 99 onwettig zijn.

Ingevolge het arrest van het Hof in de zaak Pasetti-Bombardella (Jurispr. 1969, blz. 235) konden de ambtenaren die onder het oude Statuut de rang A3 hadden bekleed geen aanspraak maken op een regeling volgens artikel 42 dat de mogelijkheid van ontheffing van het ambt ook

uitstrekte tot ambtenaren in de rang A3, maar dit arrest doelt slechts op het geval dat de algemene regeling voor de A3-ambtenaren *te hunnen gunste* werd gewijzigd doordat hun een stabiele positie werd toegekend, zulks met afschaffing van de gunstiger behandeling die aan het onvaste karakter van de functie was verbonden.

Verzoeker ontkent niet dat artikel 99, naar de letter genomen, hem kan worden tegengeworpen, maar in dat geval levert deze bepaling overschrijding van bevoegdheid op wegens ongelijkheid van behandeling, enerzijds omdat zij zonder reden discrimineert tussen ambtenaren in de rangen A3/A5 en A1/A2 door aan eerstgenoemden onbeperkt een verkregen recht op het voordeel van artikel 34 toe te kennen en aan A1- en A2-ambtenaren die deze rangen op 31 december 1961 niet bekleedden het overeenkomstig voordeel van artikel 42 te onthouden, en anderzijds omdat zij zonder reden discrimineert tussen later benoemde ambtenaren van gelijke rang door aan een zelfde maatregel — ontheffing van het ambt om redenen van dienstbelang — onderscheiden pensioenregelingen te verbinden.

De onwettigheid van artikel 99 kan worden ontgaan door het aldus uit te leggen dat de gunstigste behandeling voor de ambtenaren volgens het Statuut van 1956 wordt gehandhaafd.

De *Commissie* brengt harerzijds de volgende argumenten naar voren:

Ten aanzien van het eerste middel

Zo er al ongelijkheid bestaat tussen de vroegere ambtenaren van de EGKS en de overige, dan komt die volgens de *Commissie* neer op een gunstiger behandeling van de vroegere EGKS-ambtenaren. De ongelijkheid van behandeling van de onder het oude EGKS-Statuut van 1956 vallende ambtenaren in de rangen A1/A2 en de overige EGKS-ambtenaren berust op artikel 99 van de overgangsbepalingen.

De *ratio juris* van deze statutaire bepaling is dat zij een min of meer bevoorrechte behandeling wil toekennen naar gelang van het risico van verlies van het ambt. Dit is een alleszins wettige reden.

Daar het een uitzondering betreft, moet zij *stricto sensu* worden uitgelegd.

Ten aanzien van het tweede middel

De Commissie wijst erop dat de verhouding tussen ambtenaar en administratie statutair en niet contractueel van aard is. De vrijheid van de administratie om de arbeidsvoorwaarden van haar personeelsleden te wijzigen is een uitgemaakte zaak. In casu is overigens van deze vrijheid geen gebruik gemaakt, daar de overgangsbepalingen reeds voorzagen in een andere en gunstiger behandeling dan die welke uit de nieuwe bepalingen van het Statuut voortvloeit.

Verzoekers grieven zijn dan ook niet gegrond daar de Gemeenschapsbepalingen in ieder geval deugdelijk op hem zijn toegepast.

Ambtenaren kunnen zich niet op verkregen rechten beroepen, tenzij het rechtscheppend feit zich heeft voorgedaan onder de werking van een bepaald Statuut, dat voorafging aan de wijziging waartoe het communautaire gezag heeft besloten: conclusie van de Advocaat-Generaal Mayras in de zaak Reinarz t. Commissie en Becker t. Commissie (5-74, 10-74, Jurispr. 1974, blz. 832 en conclusie van de Advocaat-Generaal Gand in de zaak Pasetti t. Commissie (Jurispr. 1969, blz. 251).

B — *Ten aanzien van het tweede onderdeel* (de pariteiten)

Verzoeker betoogt dat het een ongegronde verrijking van de Commissie zou opleveren, wanneer op hem thans nog de pariteiten van 1965 worden toegepast.

Volgens verzoeker mag de aanpassingscoëfficiënt niet als compensatie van het pariteitsverschil worden aangemerkt. Het doel daarvan is veeleer de verschillen in

de kosten van levensonderhoud te compenseren.

De grond voor de toepassing van een aanpassingscoëfficiënt is het bestaan van een pariteit tussen de bezoldigingen in de verschillende standplaatsen. Voor de omrekening van de valuta's dient er een vaste parameter te zijn waaraan — uitgaande van de gelijkheid van alle bezoldigingen en afgezien van de valuta waarin zij zijn uitgedrukt — tevens kan worden afgelezen of in land A het leven duurder of minder duur is dan in land B.

Ook al is de binnenlandse koopkracht van een valuta niet hetzelfde als de niveaubepaling van haar internationale pariteit, niettemin zijn in werkelijkheid beide factoren nauw met elkaar verbonden; een hoger inflatiepercentage komt overeen met een groter waardeverlies van de valuta in het buitenland.

Bij fluctuerende valuta's komt het thans toepassen van de wisselkoersen van 1965 neer op een premie aan ambtenaren die onderdaan zijn van Lid-Staten met een gerevalueerde munt, ongeacht de verdiensten van elk hunner. Bij de redenering van de Commissie zou het voor bepaalde ambtenaren voordeliger zijn hun salaris of vergoedingen te laten uitbetalen in Duitsland ten einde aldaar marken te verkrijgen tegen de koers van 1965 en die dan tegen de bijna verdubbelde koers van 1974 te wisselen in bij voorbeeld lires of ponden sterling.

Het is duidelijk dat aldus onbedoeld salarisongelijkheden tussen de ambtenaren zouden ontstaan.

De ongerijmdheid van het statutaire systeem blijkt volgens verzoeker al heel duidelijk uit het feit dat in alle overige sectoren compenserende bedragen bestaan en dat de Europese Investeringsbank in haar belansen werkelijke pariteiten hanteert.

De *Commissie* betoogt dat de aanpassingscoëfficiënten zijn ingevoerd om de gevolgen van de koersschommelingen op te vangen en om aan gelijke salarissen een gelijke koopkracht te verlenen. De internationaal bestaande koersverschillen doen niet ter zake. Waar het om gaat, is dat ambtenaren die in marken, in Franse franken of in Italiaanse lires worden betaald, dezelfde koopkracht hebben als ambtenaren die in Belgische franken worden betaald. De aanpassingscoëfficiënten houden rekening met de inflatoire druk.

Ongerechtvaardigde verrijking kan zich in casu niet voordoen, daar dit begrip een privaat karakter heeft en de veronderstelde verrijking berust op een uitdrukkelijke bepaling, namelijk artikel 63 van het Statuut.

Bij de praktische toepassing van artikel 63 van het Statuut moet de Commissie zich houden aan een systeem van officiële pariteiten. Het is duidelijk dat de berekening van de variaties in de bezoldigingen naar gelang van de levensomstandigheden in de verschillende plaatsen van tewerkstelling (artikel 64) aan een constante moet worden gekoppeld.

Bij het geldende systeem houden de aanpassingscoëfficiënten van het basissalaris niet alleen rekening met de stijging van de kosten van levensonderhoud door interne factoren maar ook met de andere factoren, de- of revaluatie van de verschillende valuta's die van invloed zijn op de salarisniveaus.

De Commissie geeft als voorbeeld van het mechanisme van de aanpassingscoëfficiënt, dat de prijsverhoging van meelprodukten in Italië onder meer het gevolg was van de prijsverhoging van de ingevoerde grondstof, met name door de waardevermindering van de Italiaanse lire; de devaluatie van de lire heeft de betrokken prijs beïnvloed en de aanpassingscoëfficiënt heeft daarop gereageerd.

Voor de tegenwaarde van de aan verzoeker uitbetaalde lires wordt de werkelijke koopkracht van de Italiaanse lire ten opzichte van de Belgische frank — die als vergelijkingsbasis dient — in aanmerking genomen; koopt verzoeker echter franken op de vrije markt, dan wordt slechts rekening gehouden met de waarde van de lire op de internationale deviezenmarkt, waar zich invloeden doen gelden

die een aanmerkelijke uitwerking kunnen hebben op de werkelijke waarde van de valuta.

Internationale organisaties die salarissen moeten betalen tegen de vrije koers in de valuta van de standplaats van hun ambtenaren, dienen vervolgens andere correctiemiddelen op de aldus verkregen salarissen toe te passen, aangezien de werkelijkheid in de betrokken landen niet voldoende in de vrije koers tot uiting komt. Het systeem van de Gemeenschap is gemakkelijker toe te passen en billijker.

De monetaire compenserende bedragen in de communautaire landbouwordening zijn niet ter zake dienend: het is algemeen bekend dat de betrokken bedragen ten doel hebben het intracommunautaire handelsverkeer te steunen en de communautaire landbouwproduktie te stimuleren.

Dat de Europese Investeringsbank andere pariteiten in aanmerking neemt dan die welke door het Internationaal Monetair Fonds zijn erkend, doet evenmin ter zake.

Mondelinge behandeling

Overwegende dat ter terechtzitting van 5 december 1974 verzoeker, vertegenwoordigd door F. Satta, en de Commissie, vertegenwoordigd door G. Pincherle, in hun opmerkingen zijn gehoord.

Overwegende dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 25 februari 1975 conclusie heeft genomen.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat verzoeker bij verzoekschrift, ingediend op 3 mei 1974, beroep heeft ingesteld tot nietigverklaring van de nota van de Commissie van 7 februari 1974 houdende afwijzing van zijn verzoek om de vergoeding, waarop hij ingevolge verordening nr. 2530/72 (PB nr. L 272, blz. 1) recht heeft, te berekenen op basis van artikel 42 van het EGKS-Personeelsstatuut van 1956 en om te zetten in Italiaanse lires tegen de officiële koers die geldt op het tijdstip dat de vergoeding wordt betaald;

Ten aanzien van het eerste onderdeel van het beroep

2 Overwegende dat verzoeker betoogt dat artikel 5, leden 1 en 2, van verordening nr. 2530/72 onwettig is, daar het discrimineert door voor ambtenaren in de rang A1 of A2, die onder het EGKS-Personeelsstatuut van 1956 zijn aangeworven en hun dienst onder dezelfde omstandigheden beëindigen, twee verschillende vergoedingsregelingen in te voeren naar gelang zij een van deze beide rangen al dan niet bekleedden ten tijde van de inwerkingtreding van het Statuut van de Ambtenaren van de EGKS op 1 januari 1962;

3 dat hij voorts betoogt dat een weigering om artikel 42 van het EGKS-Personeelsstatuut, waaronder hij is aangeworven, op hem toe te passen, inbreuk zou maken op het door hem verkregen contractuele recht dit artikel volledig op hem te zien toegepast in het geval dat, waar hij later naar de rang A1 of A2 is bevorderd, een maatregel analoog aan ontheffing van het ambt om redenen van dienstbelang, jegens hem wordt getroffen;

4 Overwegende evenwel dat de rechtsband tussen een ambtenaar en de administratie statutair en niet contractueel van aard is;

5 dat de ambtenaar zich in ieder geval slechts op een verkregen recht kan beroepen, indien het betrokken rechtscheppend feit zich heeft voorgedaan onder de werking van een bepaald Statuut, dat voorafging aan de wijziging waartoe het communautair gezag heeft besloten;

6 Overwegende dat niet kan worden getwijfeld aan de geldigheid van een overgangsbepaling welke ziet op de financiële aanspraken van de ambtenaar die zijn dienst beëindigt nadat op hem een nieuwe statutaire regeling van toepassing is geworden, en welke beoogt te vermijden dat hij in een financieel minder gunstige positie komt te verkeren dan wanneer hij de dienst vóór de inwerkingtreding van de nieuwe regeling had verlaten;

7 Overwegende dat, waar verordening nr. 2530/72 verschillende vergoedingsregelingen heeft voorgeschreven voor ambtenaren die hun dienst onder gelijke omstandigheden beëindigen, de auteurs dier verordening in aanmerking hebben genomen dat op een aantal hunner bijzondere statutaire bepalingen van toepassing waren, die allereerst zijn neergelegd in artikel 99 van de overgangsbepalingen van het Statuut van de Ambtenaren van de EGKS van 1962 en vervolgens in artikel 2, lid 2, van verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 (PB nr. L 56 van 4 maart 1968);

8 Overwegende dat de voordelen die in artikel 5 van verordening nr. 2530/72 zijn voorbehouden aan ambtenaren die onder de regeling van het EGKS-Personeelsstatuut van 1956 de rang A1 of A2 bekleedden, eenvoudig zijn overgenomen uit het Statuut van 1962 en bijgevolg niet discriminerend kunnen worden geacht;

9 dat derhalve het eerste onderdeel van het beroep moet worden verworpen;

Ten aanzien van het tweede onderdeel van het beroep

10 Overwegende dat verzoeker betoogt dat het bepaalde in artikel 63 van het Statuut, luidens hetwelk de bezoldiging, uitbetaald in een andere valuta dan de Belgische frank, wordt berekend op basis van de pariteiten zoals door het Internationaal Monetair Fonds aanvaard, die op 1 januari 1965 van kracht waren, niet van toepassing is op de berekening van zijn vergoeding;

11 dat het thans toepassen van deze bepalingen op de berekening van een vergoeding, verschuldigd in Italiaanse lires, terwijl deze valuta sinds voornoemde datum sterk is gedevalueerd, schending zou inhouden van het beginsel van gelijkheid van behandeling van de ambtenaren en bijgevolg onwettig zou zijn;

12 Overwegende dat ingevolge artikel 64 van het Statuut op de bezoldiging van de ambtenaar een aanpassingscoëfficiënt wordt toegepast, berekend aan de hand van de levensomstandigheden in de verschillende plaatsen van tewerkstelling;

13 dat luidens artikel 65 de Raad, bij aanzienlijke wijziging van de kosten van levensonderhoud, binnen een termijn van ten hoogste twee maanden beslist welke maatregelen tot wijziging van de aanpassingscoëfficiënten dienen te worden getroffen en, zo nodig, of dit met terugwerkende kracht dient te geschieden;

14 Overwegende dat het aldus ingerichte stelsel dat op de in artikel 63 bedoelde vaste pariteiten berust, ten doel heeft aan de bezoldiging van alle ambtenaren onafhankelijk van hun plaats van tewerkstelling of vestiging, daadwerkelijk een zelfde koopkracht te waarborgen;

15 dat het evenwel mogelijk is dat het aldus nagestreefde doel in een periode van monetaire instabiliteit niet volledig wordt bereikt;

16 dat, zo het aan de Raad staat om het Statuut aan de economische realiteit aan te passen en bijgevolg het middel te zoeken ter verlichting van het eventuele nadeel voor ambtenaren die woonachtig zijn in een land waarvan de valuta aanmerkelijk is gedevalueerd, zulks toch niet de onwettigheid kan meebrengen van de huidige tekst van artikel 63, noch bijgevolg de niet-toepasselijkheid daarvan in de zin van artikel 184 EEG-Verdrag;

17 dat het tweede onderdeel van het beroep derhalve dient te worden verworpen;

Ten aanzien van de kosten

18 Overwegende dat verzoeker in het ongelijk is gesteld;

dat ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten moet worden verwezen;

19 dat echter ingevolge artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering de kosten, door de instelling ter zake van beroepen van ambtenaren der Gemeenschappen gemaakt, te haren laste blijven;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende, verstaat:

1. **het beroep wordt verworpen;**
2. **elk der partijen draagt haar eigen kosten.**

Mackenzie Stuart Kutscher Sørensen

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op negentien maart negentienhonderdvijfenzeventig.

De Griffier

A. Van Houtte

De President van de Tweede Kamer

A. J. Mackenzie Stuart